

עלון מאסיפת המורשת

הוספה לגליון מס. ז' פרשת וישלח תשע"ו

הוצאת 'מורשת חכמי אמעריקא'

ב"ה

אל הקוראים הנכבדים שי';

הוצאות הגליון עשתה פרי ובתוך זמן קצר כבר קבלנו הוספה, עם פרטים חשובים לקורות חייו של האדמו"ר הגה"צ רבי חיים כהנא זצ"ל מנוארק, ומרגישים אנחנו חובה להביאם אל הקוראים החשובים. והנני מעתיק אותם באות מהקונטרס 'עצי נוף' לתולדות משפחת כהנא שבסוף ספר 'משנה ישרה' להרה"ג ר' יחזקאל שרגא כהנא זצ"ל. תשואת חן להרב שי' שהפנה את תשומתינו אל זה.

הרב האדמו"ר רבי חיים זצ"ל (נקרא ע"ש האדמו"ר מצאנז זי"ע), צדיק תמים במעשיו ותורת אמת בפיו. כל ימיו התנהג בפרישות ובחסידות. עמל בתורה וראה ברכה במפעליו. בשנת תרע"ד הפצירו בו מנהלי כולל גאליצי' בירושלים לנסוע לחו"ל לפקח על מקורות הכולל לטובת העניים. השליחות היתה על חצי שנה, כי קשה עליו לעזוב את הישיבה ואת ירושלים עיה"ק. אמנם פרצה המלחמה הראשונה, ובהיותו נתין אוסטרי גייסו אותו לצבא. בהשתדלות הרהגה"צ מוהר"ר דוד סופר זצ"ל שהיה אז הנשיא של כולל גאליצי', ור' חיים היה חביב עליו מאד, נתקבל כרב צבאי. אבל נפשו הטהורה בחלה בזה, בפרט שהיה כהן ועליו היה להתעסק בגוססי מתים. ובהתקרבו עם הצבא לסאלוניקי התחמק ונכנס העירה, בה כיהן אז כרב הראשי ר' יעקב מאיר הירושלמי ז"ל. ר' חיים ז"ל נכנס אליו ושפך את לבו לפניו, הרב הראשי, הר' יעקב מאיר שהכיר אותו מירושלים כאחד האברכים המובחרים, השיג עבורו מקום באני' המפליגה לאמריקה (לא יכול היה לחזור לירושלים משום שיון היתה במלחמה עם תורכיה). בבואו לאמריקה היה שבור ורצוץ. מחמת חסידותו ופרישותו מאכל בשר לא בא בפיו; חלב לא שתה רק ממה שהוא עמד על חליבתה. הקהילות באמריקה היו אז עזובות. הרבנות לא עמדה ברמה, והכשרות היתה מפוקפקת, לכן לא היה יכול לסמוך על מאכלים כשרים, ואכילתו היתה פת וירקות ושתייתו היתה תה חם... משפחתו נשארה בירושלים ובמשך ימי המלחמה לא היתה אפשרות להביאה לאמריקה.

קהלת נואר נ.ג. אשר שמעו אמרותיו והכירו במעשיו הטובים, קבלוהו כרבם ומורם, והעריצו אותו בכבוד מלכות. שם תיקן מקואות שלא היו שם מקודם, ומינה פקידים ומשגיחים על כשרות. אבל חצי שנה לאחר שמשפחתו הצטרפה אליו, נפל למשכב בשבעת ששררה כמעט בכל העולם, ונסתלק בשנת שלשים ושלוש לחייו, בכ"ה שבט תר"פ. ומנוחתו כבוד באוהל מיוחד בנוארק נ.ג'. ארצות הברית.

אשתו מרת איטא* בת הרב ר' ראובן טורנהיים ז"ל מיקירי ירושלים נשארה אלמנה עם חמשה יתומים, אבל ברוב צדקתה, אמונתה ועוז אפיה חינכה את הילדים ברוח בעלה ז"ל. היא נפטרה בשיבה טובה.

• להערות והארות נא להתקשר עם המכון ע"י המייל moreshesamerica@gmail.com

*שמה המלא מרת אלטא יוטא דכיא, ונפטרה ביום ד' תמוז שנת תשכ"ח.